

Emanuel Nûko
Inatsisartunut ilaasortaq, Naleraq

Ilinniagaqarnersiutit pillugit § 37 naapertorlugu apeqqummut nr. 143-2022-mut akissut.

22-07-2022
Suliap normua. 2022 - 14610
All. nr. 20665079
Postboks 1029
3900 Nuuk
Oqarasuaat: +299 34 50 00
Email: ikin@nanoq.gl
www.nanoq.gl

Asasara Emanuel Nûko,

Inatsisartut suleriaasiat naapertorlugu apeqqutinnut qujanaq. Apeqqutigineqartut tullinnguuttuni akissuteqarfigissavakka.

Apeqquut 1: Nunatsinni ilinniakkamik aallartitsisut qanoq amerlatigippat ukioq 2021?

Akissut: Kalaallit Nunaanni Naatsorsueqqissaartarfiup 2021-mi kalaallit ilinniagaqarnersiuteqarsinnaatitaallutik ilinniakkaminnik ingerlatsisut 3.450-iusut naatsorsorsimavaa, taakkunanit 2.977-it Kalaallit Nunaanni ilinniagaqarput kiisalu 473-it Kalaallit Nunaata avataani ilinniartutik. 2021-mi ilinniakkamik ingerlatsillutik 1.830-t aallartippat, taakkunanit 1.618-it ilinniartut Kalaallit Nunaanniittuni ingerlanneqarput kiisalu 212-it Kalaallit Nunaata avataani ingerlanneqarputik.

Apeqquut 2: Ilinniartut ilinniagaqarnermusiaat qanoq annertutigippat?

Akissut: Aningaasanut inatsimmi kontup pingaernerup 40.02.06-ip oqaasertaliussaanut innersuussisoqarpoq, tassani tapiissutit annertussusaat uku allaqqapput:

- Folkehøjskolene atuartunut 2.000 kr.-t.
- Ilinniartunut 18-it inorlugit ukiulinnut ilinniarnerni piareersarfiusuni ilinniartunut imaluunniit ilinniartut ineqarfiini najugalinnut ilinniarnerni piareersarfiusuni ilinniartunut 2.225 kr.-t. Piareersarfiusuni ilinniarnerni ilinniartut 18-it inorlugit ukiullit ilinniartut ineqarfiini najugaqartut akeqanngitsumik nerisaqarlutillu najugaqarput. Ilinniartut inaanni nerisaqarnissaq periarfissaqartinneqanngippat imaluunniit ilaannakortumik periarfissaqartinneqarpat, ilinniartut ilinniartut inaanniittut nerisaqarnermut tapinik qaammammut ima annertutigisunik tigusaqartassapput 1.550 kr. imaluunniit 950 kr..
- Ilinniartunut Kalaallit Nunaanni ilinniaqqiffinnut ingerlaqqittunut kiisalu ilinniartunut 18-it sinnerlugit ukiulinnut ilinniarnissamut piareersartunut 4.700 kr., taamaattorli ilinniartut ilinniarnerminnut atatillugu akeqanngitsumik nerisaqarlutillu najugaqartut taakkununga ilanngaaffigitittassapput.

- Ilinniakkanut Kalaallit Nunatta avataanni ingerlanneqartunut atatillugu annertussutsit makku atuupput:
- Danmarkimi ilinniartunut 20-t ataallugit ukiulinnut ilinniagassaminnut atatillugu piareersaataasumik ilinniartunut imaluunniit inuussutissarsiutigilersinnaasaminnik ilinniagalinnut 4.800 kr.
- Ilinniartunut Kalaallit Nunaata Danmarkillu avataani ilinniartunut 5.300 kr.

Apeqqu 3: *Ilinniartunut ilinniagaqarnermusiat qaffanneqarsinnaanerit qaammammut 2.000 kr-nik Naalackersuisut qanoq isumaqaarfigaat?*

Akissut: Apeqqu 4-p akissutaani takuneqarsinnaavoq, ilinniarnermut tapiissutit qaammammut 2.000 kr.-nik qaffanneqarpata, naatsorsuinermit tunngaviusut apeqquataatillugit, ukiumut 50-105 mio. kr.-nik aningaarsartuuteqarnerunermik kinguneqassasoq naatsorsuutigineqartoq. Pitsaaqutit ajoqutillu eqqarsaatigalugit aammalu malunnartumik aningaarsartuuteqarnerunissaq pissutigalugu Naalackersuisut isumaqarput taamatut qaffaanissaq pissusissamisussanngitsoq.

Naalackersuisut arajutsisimangilaat ilinniarnermut tapiissutit 2017-imili aaqqiivigineqarsimangitsut, taamaammat maanna aningaasanut inatsisissap suliarineqarnerani Inatsisartunut inassutigineqarpoq ilinniarnermut tapiissutit akit najoqqutaralugit aaqqineqartalissasut, taamaaliornikkut ilinniartut atugarisaat ineriartornermut malinnilissallutik.

Apeqqu 4: *Ilinniagaqarnermusiat qaammammut 2.000 kr qaffappata qanoq naleqassava?*

Akissut: Apeqqutip 2-p akissutaani takuneqarsinnaavoq ilinniarnermut tapiissutit assigiinngitsuusut. Ilinniaqqittunut tapiissutit aallaavigissagaanni (qaammammut 4.700 kr.-nik ilinniagaqarnerisuteqartut), tapiissutit qaammammut 2.000 kr.-nik qaffanneqarnerisigut aningaasartuutit 43%-it missaannik annertusissapput. 2021-mi naatsorsuutit naatsorsuutigalugit Kalaallit Nunaanni ilinniarnermut tapiissutit tamarmik 43%-inik qaffanneqarpata Nunatta Karsia ukiumut 50 mio. kr.-nik aningaarsartuuteqarnerussaap. Ilinniartut 18-it inorlugit ukiullit piareersarfiusuni ilinniartut (qaammammut 2.225 kr.-nik ilinniagaqarnerisuteqartut) aallaavigalugit naatsorsuissagaanni tapiissut 90%-it missaannik annertusineqassaaq ukiumullu aningaasartuutit 105 mio. kr.-nik annertusineqassallutik.

Junip qaammataani ilinniartut 2.435-t 8.026.186 kr.-nik annertutigisumik ilinniagaqarnerisuteqarput. Ilinniartut amerlassusaat aallaavigissagaanni, ilinniarnermut tapiissutit 2.000 kr.-nik qaffanneqassappata taava taakku 8 mio. kr.-t 4.870.000 kr.-nik ilaneqassapput.

Apeqqu 5: *Pitsaaqutitaa ajoqutitaallu suuppat?*

Akissut: Ilinniarnermut tapiissutit 43%-inik aamma 90%-inik akornanni annertusineqarpata innuttaasut amerlanerulaat ilinniarnermik aallartitsissasut ilimanarpoq. Ilinniarnerminnik unitsitsisut aamma annikitsumik ikilinnissaat ilimanarpoq.

Ilinniartitaanernut sivikinnerusunut sanilliullugit ilinniartitaanerit sivisunerusut ilinniartunut aamma piukkunnarnerulissapput (ilinniartut aningaasaqarniarnikkut pitsaanerusemik inissisimalissapput ilinniarnerrullu saniatigut suliffissarsionnissaat ilimananginnerussalluni). Tamakku pitsaaqutaagaluartut eqqaamaneqartariaqarpoq aningaasaliissutigineqartut annertungaatsiartuusut, tassa ukiumut 50 aamma 100 mio. kr.-nik akornannik nalillit. Aningaasaliissutit taama annertutigisut qularnanngitsumik allatigut inuiaqatigiinnut iluanaaruteqarnarnerusemik atorineqarsinnaapput.

Ilinniarnermut tapiissutit malunnartumik qaffanneqarnerisa kingunerisaanik innuttaasut ilinniartitaanermik aallartitsisut malunnartumik amerlinissaat ilimagineqarsinnaangilaq. Tassunga tungaatigut pissutsit allat pingaaruteqarnerusarput. Assersuutitut meeqqat atuarniannit soraarummeertussanngortut atuarnitsissutitigut qaffasissusaat aammalu ilinniarniit ilinniartitaanermut tigusaanissamat piunasaqaataat taaneqarsinnaapput.

Ilinniarnermut tapiissutit annertuumik qaffanneqarnerat piffissap ingerlanerani ilinniartitaanerup aaqquissuusaanerani nikingassutinik pilersitsissasoq ilimanarlunnarpoq, taakkulu naleqqussaruminaassallutik. Tamannalu piffissap ingerlanerani suliffeqarnermut unammilligassanik nutaanik pilersitsissaaq, ingammik sanaartornermut tunngatillugu.

Atuakkersorluni ilinniagaqarneq nunatsinni atugaanerulissaaq. Tamatuma kingunerisaanik Danmarkimut ilinniariartortut ikilissapput nunatsinnilu ilinniartut akissarsiaqartinneqarlutik ilinniarniartut (ilaatigut tassaasinnaasut sanaartornermut ilinniartitaanerit) ikilissallutik. Tamatumunnga pissutaavoq, siunnersuutip atuutilerineqassagaluarpat Danmarkimi SU (kalaallit Danmarkimi ilinniartut pisartagaat) aamma ilinniartut akissarsiaat assingusumik qaffanneqarnaviannngimmata, taakku allatigut aaqqinneqartaramik. Taamaammat ilinniartitaanerit taamaattut ilinniartunut ilaanut piukkunnanginnerulissapput.

Ilinniarnermut tapiissutit qaammatikkaartumik tunniunneqartartut immikkut isiginiassagaanni Kalaallit Nunaanni ilinniartitaanernut sanilliullugit ukiuni kingullerni Danmarkimi ilinniartitaanerit piukkunnarnerupput. Tamatumunnga Danmarkimi SU-p akit najoqqutaralugit ukiukkaartumik aaqqinneqartarnera pissutaavoq, tamannalu nunatsinni atorineqarani. Ilinniarnermut tapiissutit kingullermik 2017-imi aaqqinneqarput. Siunnersuutip pitsaaqutissartaraa, Danmarkimut ilinniariartornerup aningaasaqarnikkut piukkunnassusaa, maanna atuuttoq, atorunnaassasoq imaluunniit annikillingaatsiassasoq. Pissutsit allat aamma eqqarsaatigineqartariaqarput assersuutigalugu nunatsinni kollegiami ineqarneq akitigut pitsaaquteqartoq.

Nunatsinni ilinniartut amerlissappata nunatsinni ilinniartitaanermi pisinnaasatigut unammilligassagut malunnarnerulissapput, assersuutigalugu sulisunik kollegianillu amigaatigut. Aappaatigulli ilinniartitaanerit Danmarkimit nunatsinnut nikinnerat piffissap ingerlanerani suliffeqarnermut iluaquteqassaaq. Kalaallit Danmarkimi ilinniarnerminnik naammassisaqartut, ilinniarnertik naammassereerlugu ukiut arfineq-pingasut qaangiunneranni 55%-it kisiisa nunatsinni najugaqartarput. Kisianni ilinniartut nunatsinni ilinniarnerminnik naammassisaqartut, ilinniarnertik naammassereerlugu ukiut qulit qaangiunneranni 88%-it missaat nunatsinni najugaqartarput.

Apeqquut 6: *Ilinniagaqarnermusiat qaffanneqarpata pisortanut allaffissornikkullu qanoq naleqassava?*

Akissut: Apeqquut 4-mut akissummi naatsorsuutit innersuussutigineqarput. Ilinniarnermut tapiissutinik tunniussisarnermut tunngatillugu allaffissornikkut aningaasartuutit allangornaviangillat. Paasissutissat pigisat aallaavigalugit aningaasartuutaasinnaasut allat naatsorsorneqarsinnaangillat, soorlu nunatsinni ilinniartitaanermut (qulaani pineqartoq takuuk) aammalu ilinniartut amerlineqarnissaannut tunngatillugu (qulaani pineqartoq takuuk) sulisoqarnermut aningaasartuuteqarneruneq.

Apeqquut 7: *Namminersortuni ingerlatalinnut allaffissornikkullu qanoq naleqassava?*

Akissut: Piffissaq sivikinnerusooq eqqarsaatigalugu innuttaasut sulisinnaasut ikinnerulaassasut toqqaannangitsumik sunniutitut nalilerneqarpoq. Tamanna innuttaasut amerlanerulaat ilinniarnermik aallartitsisarnissaata aammalu ilinniartitaanerit svisunerusut piukkunneqarnerunissaata ilimanaateqarnerannik pissuteqarpoq. Taamaammat piffissaq sivikinnerusooq eqqarsaatigalugu tunisassiornermi aningaasartuutit annertusilaarnissaat ilimanarpoq. Ilinniartut pisisinnaassusiata annertusarneqarnerata sunniutaa aningaasaliissuseriaatsimut atorneqartumut sanilliunneqartariaqassaaq. Akileraarutit qaffanneqarneratigut aningaasaliisoqarpat taava sulisut pisisinnaassusaat assinganik annikillineqassaaq.

Apeqquut 8: *Innuttaasunut allaffissornikkullu qanoq naleqassava?*

Akissut: Ilinniarnermut tapiissutit Nunatta Karsianit aningaasaliiffigineqartarmata innuttaasunut toqqaannartumik sunniuteqarnaviangilaq.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga

Peter Olsen